

nagy szó, mivel a török magasabb és mivel több körök inkább szenvelgik az idegen tudakosságot, semhogy a nemzeti szellem fejlődése számára szentelnek tehetségeket és ismereteiket.

Ez az ember lett most Midhat utódja. — Jeles ember, sőt a törökök közt kitűnőnek mondható, de e válságos pillanatban kérdés, nem roskad-e össze a vállaira nehezedő súlyos küldetés alatt, mely rendkívüli erőt és genitilitást igényel.

Az újonnan kinevezett török hivatalnokok jelentéktelen emberek, tán az egy Szádik pasa kivételével, ki Bulgária kormányzójává nevezte ki; a pasai rangra emelt Kadry bey az ifjú törökökhöz szított, de kiváló szerepet ez sem játszott.

Az alkudozások.

A szerb-török békealkudozásokra vonatkozólag írják Belgrádból a „Pester Corr.”-nek, hogy Szerbia végleg elfogadta tanácskozási helyül Konstantinápolyt. A hatalmak képviselői támogatják is a békés törekvéseket, Oroszország sem tett kifogásokat azok ellen hivatalosan, de Karzoff belgrádi orosz consul mindent elkövet titokban a béke létrejöttének megállítására. Nincs kétség benne, hogy Oroszország elhatározta hadat izenni Törökországnak. Milán egybehívta a skupsinát, de fél, hogy kimondja a trónvesztést. Ha Oroszország továbbra is intrigál és küldi a pénzt Belgrádba, Szerbia háborúba bonyolódik ismét, bármily kevéssé akarja is azt a szerb nép, bármennyire tönkre megy is a fejedelemség anyagiilag. A török-montenegrói békealkudozások kevés kilással biztatnak. Törökország tudatta ugyan, hogy némi engedményeket hajlandó tenni Montenegró részére a határkiigazítás tekintetében, ezzel azonban a montenegróiak épen nincsenek megelégedve; a hercegovinai síkságot és Albániának podgoriczáig terjedő részét követelik, azonban megvan a győződve arról, hogy a porta e tekintetben ily engedményeket sem lesz hajlandó tenni. Constant pasa cetinyei küldetésének nem lehet nagy jelentőséget tulajdonítani; a vele való alkudozásra Radonics senator van kijelölve.

Az orosz jegyzék.

Az orosz körijegyzékre, mely mint már említettük, január 31-én a conferentiában résztvevő hatalmakhoz intéztetett, a „Times” már megadja az illendő választ. Az angol lap nem valami nagy rokonszenvel viseltetik a török birodalom iránt, de azért kijelenti, hogy a jegyzék az angolok bizalmatlanságát Oroszország iránt csökkenteni nem fogja. A jegyzék a „Times” szerint a háboru kezdetét jelenti s a háboru kizárólag Oroszországnak fog hasznot hozni, miőt is egyedül a saját felelősségre kezdheti meg azt. Így az angol közvélemény erősen visszautasítja a solidaritást az orosz politikával, sőt nyíltan kimondja, hogy orizmatatlansággal viseltetik iránta. Egész Európa nevében tehát a császár semmi esetre sem fog hadat üzenhetni, ha ugyan legalább a konstantinápolyi események folytán a katonai actió egyáltalán el nem marad.

A legutóbbi napokban azonban a háboru kikerülhetlennek látszott. Hir szerint Sándor császár legközelebb írta alá az ide vágó rendeleteket. A hadműveletek megkezdésére azonban csak május elseje vétetett kilátásba, minthogy a pénzkérdés igen nagy akadályt képez. Az orosz kincstár egészen üres; belföldi kölcsönre most gondolni sem lehet, mert az utóbbi 100 milliómos kölcsön sem iratott alá. A külföldön szintén nem kapható pénz s így a kormány valószínűleg belföldi kényszerkölcsönhez s különösen az orthodox papság hazafiságához fog folyamodni, minthogy az orosz templomok és kolostorok óriási arany s ezüsttértek birtokában vannak.

A krétai forrongás.

Kréta szigetén újabb forrongás észlelhető. Mint a „Pol. Corr.” jelenti, Essad bey, a római török követ, táviratilag értesítette a portát, hogy Olaszországban nagy mennyiségű fegyver és lőszer vásároltatik számára. Ezen távirati értesítés s a sziget hatósági részéről Konstantinápolyba érkezett jelentések következtében) a török kormány elhatározta, hogy a krétai helyőrségeket három zászlóalj katonasággal szaporítja. Az ottani helyőrségek számereje ugyanis az utóbbi időben megfogott; mert a katonaság egy része Rumeliába rendeltetett.

Törökország és Egyiptom.

Ujabbán több oldalról hirdették, hogy Törökország és Egyiptom között az új alkotmány magyarázatára nézve egyenletlenségek merültek fel, s egyuttal azt állították, hogy az alkotmány Egyiptom önállóságát több tekintetben korlátozza. Mint a „Pol. Corr.”-nek Konstantinápolyból írják mind-ehébb egy szó sem igaz s Törökország és Egyiptom között a legzavartalanabb egyetértés áll fenn. Épen így áll a dolog azon hírekkel, melyek szerint Midhat pasa a bolgár egyház fejének szemére vetette, hogy nem jelent meg a nagytanács ülésén.

Az álarozos játékok Mátyás és a Jagellók alatt.

Az álarozos játékok még folyvást egymást érik országjáró; szórakoztató tréfáik nagy partolásban részesülnek; érdekes is, időszerű is tehát, ha néhány adalékok közlünk az álarozos játékok történetéhez hazánkra vonatkozólag: báró Nyáry Albert összeállítása szerint, a mint azok az „Archaeologiai Értesítő”-ben olvashatók.

Az álarozos és álarozos játékok már Olaszországban nagyban divatoztak, midőn Mátyás idejében hozzánk is eljutottak. A modenai levéltárban utóbbi körülményre vonatkozólag érdekes okmányokat találunk, melyekben Mátyás királynak és Beatrix királynénak a ferrarai hercegi udvarral váltott ajándékai tárgyaltatnak. Ez okmányok szerint az említtett király I. Herkulesz ferrarai hercegnek teljesen felszerszámozott lovakat és magyar kocsi (hintó) küldött, 6 pedig és neje Beatrix királyné a hercegtől és ennek nejétől, Eleonorától (a királyné testvérnénjétől): a modenai Luccha master által készített törökös kardokat (mely fegyvernem, miként a Budán levő ferrarai követ Valentini Csevár jelenti, Mátyás király fegyvertárának legkeresettebb darabjai közé tartozott, modenai aranyos hellebard pengéket, ugyancsak Modenában készült aranyos asztali keszket és villákat, melyek nálunk Beatrix idejében kezdtek használtatni; velencei kristályüvegkészleteket, fanyai edényeket, családi arcképeket és — álarozokat kaptak ajándékban.

Az utóbbi küldeményre vonatkozólag az említett okmányok között Eleonora hercegnőnek egy 1489. évi január hó 13-áról kelt levele található, melyben fiát Hippolit esztergomi érseket 56 darab különféle álaroz küldetésére felől a végből tudósítja, hogy a hercegnő nevében azokkal Mátyás királynak, „kinek a tavali évben küldött álarozok örömet szereztek,“ kedveskedtek, néhányat Corvin János herceg számára — aho Illustrissimo Signore Duca figliolo di Sua Majesta — is juttatván belőlük. A levél végére a küldött álarozok következő jegyzéke van kapcsolva: 5 hasonmás álaroz. — 4 vörös s 2 fekete szakálos álaroz, — szaraczen álaroz, — 4 agg-álaroz, — 3 teljes nyaku szakálos bórálarc s 4 ugyanily-nemű szakálos álaroz, — 10 huszonötvest ábrázoló borotvált álaroz, — 16 vegyest leány és fiú — és végre 6 drb spanyol módra borotvált szakálu álaroz.

Hippolit érsek, ki az idézett levél vételekor körülbelül csak 9 éves gyermek lehetett, későbbi éveiben az álarozos jelemzőjéteknak és látványosságának szintén buzgó kedvelője lett. Ferrarai püspökségének számadási könyveiben (több egyházi javadalmat bírva egyszerre) az álarozok és jelmezek rovatait képeznek. De Hippolit, ebbeli szenvedélye mellett is — jóllehet esztergomi érseki méltóságától megválása után is őt az egri püspök — szék életfogytig (1520) hazánkhoz fűzte volt — álarozos jelmeztájkainak további izletes fejlődésére lnyeges befolyást többé aligha gyakorolhatott. Ezen főpápnak Magyarországból eltávozási, az olasz mű-befolyás utolsó valóságos képviselőjé-től fosztá meg hazánkat.

Mind az, a mi azontul hazai álaroz-jelmeztűnkre vonatkozólag Hippolit nevével kapcsolatban előrraun, csupan s egybeun az említtet egyháznagy ferrarai palotájának leltárzatában említett egy magyar jelmezre szoritkozik.

Egyébiránt a magyar viselet az időszert az álarozos látványosságoknak általánvéve kedveltebb jelmezei közé tartozott, s I. Miksa császár udvari mulatságain is többszörösen szerepelt.

A mi a magyarországi jelmeztájkékok további állapotát illeti, azok nemcsak hogy Mátyás király halála után sem szűntek meg létezni, de sőt oly tulzottságokba csapott át őseink hajlama irányukban, miszerint egy régi történetirő, a magyar nemzet ebbeli szórakozásaiából eredő gondatlanságának hajlandó hazánk későbbi romlását tulajdonítani.

Ha ezen játékok azonban Jagello házi királyaink alatt terjedelmesebb kört is vivnak vala ki magoknak, de mátrésről Corvin-kori műjellemekből is mindinkább vesztettek.

A Mária királynával, II. Lajos király nejevel főlészire jutott német befolyás miben sem nyilvánult élesebben Magyarországon, mint éppen az irányadó legmagasabb társadalmi körök szórakozásainál. Ezen áramlatnak hódolt meg azontul a magyar álarozos jelmeztájkék is a klassikai izlés hagyományaira emlékeztető allegorikus formákról eredeti germán jellemű heraldikai motívumainak kirívó alakításaira térvén vissza.

II. Lajos királyunk udvarán már a fentebb említett, Ferrarából küldött izletes emberi álaroz formák mindinkább gyűrűlnek és helyükbe tulnyomólag merő ördögi, s több más egyéb fenovad torz és állati formákra szabott álarozos jelmezek lépnek. Az egykoru irott emlékekben már jóformán csak ilyenekre találunk. Így, a többi közt, 1525-ben az említtett király egy elefánt jelmezt készítetett.

Ezen elefántnak, az illető udvari számadási könyv szerint ugyan az udvarnokok aláczázására kellend szolgálnia, hogy azonban az e nemű torz jelmezeknek föltétlenül akkor tájt a budai várpalotában a legkiválóbb állású személyek sem idegenkedtek, ezt Brandenburgi Györgynek, a király nagybátyjának (1518—1520 évek közt írt) levele bizonyítja, melyben udvari ünnepélyről írván, többi közt ugymond, „én és Krabát lóháton vitünk, egymással, Krabát ördög volt én meg vad ember. Az ördög lefordult lováról és orra esett“. De az akkori izlés ferdesegeinek legdöntőbb bizonyosságát adja maga a király, ki ugyan is felkent szemé-lyét Luczifer képében öltvén ökörszarvakkal és lábakkal, golyacsórt és kigyófarkat véve magára, ekként szokta volt minden évben udvara színe előtt a hushagyó kedd napját nagyvigan megünnepleni.

Bukuresti szemle

Mikor a szerencse kereké úgy fordul, hogy a vörösek egy hónapig a miniszter székekre kerülhetnek, a nemzeti agitatio mindig felüti fejét az országgyűlési vitaközlésekben is. Ilyenkor a moldovai csángókra kiterjed az atyai szeretet és jóakarát, de a németeknek is kijut egy kis adag. Lássuk. Az országgyűlésen vagyunk, a bukuresti evang. népiskola segélye van szőnyegen Burileanu képviselő indítványozza, hogy töröljék a kiadásból a bukuresti evang. népiskolának előírtánvott segélyt, mert az ország minde- nek előtt saját szükségét kell hogy fedezze. Az idegeneknek elég pénzük van. Közölk. miniszter védelmezi ezt a segélyt, mert nem akar alkalmat adni, hogy azt mondassák, miszerint üldözik az idegeneket. Csarku pártolja Burileanu indítványát, melyet az oly ékesen? érvelt, de azt indítványozza, hogy a luth. népiskola helyett a jászvásári romai kath. püspöknek adjanak államségélyt, oly czélből, hogy állíthasson tanító-képezdét a román tanítók számára a moldovai rom. kath. községekben. Moldovában, ugymond szónok, nagyon sok magyar község van, hol az emberek nagybárra románul beszélnek, de a kik néhány magyar missionarius igaztása következtében ismét magyarul kezdték tanulni iskoláikban. Fúsea pártolja a luth. népiskolának adandó államségélyt, de igen a jászvásári rom. kath. püspöknek adandót is. Burileanu indítványára szavazat alá bocsátatván, eljettik. Esarku indítványa oly módosítással fogadtatik el, hogy a luth. népiskolának adandó segély mellett adassék a jászvásári rom. kath. püspöknek is 3000 levi segély, hogy alapíthasson egy tanító-képezdét a román tanítók számára a moldovai magyar községek részére és elfogadtatik. „Spre a infintza a scola paedagogica pentru romani pentru comuenele unguresci din Moldova si se admite.

Nem árt ad notam venni, hogy míg hazánkban az állami képezdékben román tanárokat tart a kormány pl. Dérán Petrisiorut, M.-Szigeten Busitia Jánost, hogy a román ajku tanuló anyanyelvűket is megtanulhassák: nem árt tudni, hogy míg pl. M.-Szigeten minden magyarjuk képezdése köteles akár az orosz, akár a románnyelvet megtanulni, addig a vörös kormány államségélyt ad a jászvásári rom. kath. püspöknek azon kikötéssel, hogy ezen segélyből román dászkalókat képeztesse a moldovai magyar kath. fálvak számára, mint hogy ezekben újabb időben néhány magyar missionarius igaztása következtében ismét elkezdtek magyarul tanulni, incep u iarasii a invetia unguresce prin scholile lor iskoláikban. Ezért kell tehát államségélyt adni a jászvásári rom. kath. püspöknek, hogy a. i. ezután ne tanulhassanak iskoláikban a moldovai magyarok magyarul. Ezt nevezik a vörösek szabadelvűségnek a magyar nemzetiséggel szemben. Előzőlt évtizedekkel is ezt a notát hagedülték s ma sem tudnak egyebet. Nem tanulnak s nem feleltek semmit ezek a pünköszi királyok. Pedig legalább annyit tanulhattak volna, hogy a moldovai csángó magyar midőn már egy szót sem beszél magyarul, még akkor sem vallja magát románnak, hanem magyarnak s hogy nincs az uristennek olyan jászvásári olasz püspöke, a ki a nemzeti öntudatot a csángókból képes lenne kiirtani. Nemzetiségét a vörös szabadelvűség a csángónak korlátozhatja, iskoláiból kitilthatja, de azért s talán még inkább épen ezért olálul is ezt mondja a csángó: „eu sunt ungur“. Hogyan lehetsz te magyar, kérdém 1858-ban szabófalva határán Bákomegyében egy csordapásztertől, hiszen a mint monod, egy szót sem tudsz magyarul? „Hát uram, a vallásom után vagyok én magyar“ felel az egyszerű ember, „mert a hány templomot itt köröskörül látsz, az mind mind magyar templom.“ Ezt a tudatot nem három ezer frank évi államségélylyel, de háromszáz ezerrel sem lesznek képesek a vörösek a csángók kebeléből kiirtani

BELFÖLD.

N-nyed 1877. február hó.

(A műkedvelő társaság bálja és közgyűlése.)

A nagy-nyedi műkedvelő társulat f. évi január hó 27-én bálját, 28-án pedig első rendes nagygyűlést tartá meg. — A bál kedves és élvezetes volt, — ámbár, mint a saison első bálja, nem lehetett oly látogatott, minőnek a többiek ígérkeznek. Lady patroness-ül Zeyk Jósefné. sz. gr. Teleky Ágnes ó nga kéretett fel, ki azonban családi gyász miatt nem jelenhetvén meg, a társulat részére 50 frtot adományozott, amiért a választmány s a közgyűlés nem késett köszönetét kifejezni.

A közgyűlés azonban élénk érdekeltséggel tanuskodott, a társulat legjobbjai, működő és pártoló tagok, sürű sorokban foglalták el helyeiket, érdekelk hallgatva Dr. Magyarai Károly elnök jelölését, mel yből, a társulat egy évi működésének jelzőseül, átvesszük a következőket.

Elmondja, hogy a lefolyt év egy a működő tagokra, mint az igazgatóságra gyakorlati próba, évnék tekinthető, az volt pénzűgyi tekintetben is. „A férfi tagok egy résztől előlegezett 63 frtnyi szerény összeggel kezdttük meg a gazdálkodást, melynek feladata volt rövid idő alatt a háborítan működésre okvetlen szükséges helyiséget bérelni, új szinpadot, karzatot építeni, díszleteket

festetni, a néző közönségnek az eddig élvezett-nél nagyobb kényelmet szerezni; s naponként növekedő folyó kiadásokat fedezni s ezeken tul a zászlónkra írt jótékonyági jelszónak is a lehetőségig eleget tenni. Tízzer lelkes tag buzgó áldozatkészsége, sőt nem egybezz iaszatól kézi munkája, működő tagok páratlan szorgalma s a mivelts közönség buzditó pártfogása lehetővé tette, hogy e számos feladat megoldásán tul több évre kibát beruházásokat eszközölhassunk, s jótékony czélokra jelentékeny összeget fordíthassunk. A nyomasztó pénzvizonyok miatt még 551 frtnyi hiány törlesztése vált a folyó év feladatává. Azonban e hiány azonnali elvesztéi jelszót jellegű, ha meggon- doljuk, hogy 1000 frtot jóval meghaladó összeg oly nélkülözhetetlen beruházásokra fordíttatott, melyek ezután előfordulni nem fognak, s hogy tehát a mult évi, kereksszámmal 1900 frtot tevő kiadásnál 1—2 száz frtal mérsékeltbb bevételből is 5—600 frtot meglehet takarítani s ezen tartozás törlesztésére fordítani. Ehez járul, hogy ezen tartozással szemben a társulatnak jelenlegi vagyon, mérsékelt becslés szerint is 1700 frtra tehető.“

Az eltávozt tagok közül Diemár Károly volt igazgatónak munkássága s élénk buzgalmaért megleg köszönetét nyilvánítván, felsorolja a jelentés a tagok számát. Volt ugyanis 69 férfi és 30 nő működő tag, kik közül eltávozt összesen 16, jelenlegi tag létszám: 83. A pártoló tagok száma 54.

A társulat vagyonát képezik: a szinpad, díszletek, és előadásí kellekek, zongora, az előadásí terem felszerelése, a könyvtár, mely áll 101 dbból, ezek közt van: 96 db. szimű, 75 nyomtatott, 11 kéziratban, végül a ruhátár válogatott darabokból. „Rendezttünk 1876 martius 11-től f. évi január hó 10-ig 17 nyilvános előadást. Színke-reült. 22 szindarab, még pedig: 17 vígjáték, 2 szimű, egy dráma, egy népszimű és egy szomorú játék. Volt ezen kívül 10 zártkörű estély, melyen a zenei, ének és szavallati részen kívül előadott 7 1 felv. vígjáték s 4-szer volt népezerű tudományos felolvasás. Oly összege ez a szellemi tevékenységnek mely már csak azon körülménynél fogva, hogy a műkedvelés terén ily mérvben és ily rövid idő alatt először fordul elő városunk életében, legalább is figyelemre méltó. És hogy a művelődésnek még minő tág tere nyílik előttünk, legott kitűnik, ha elgondoljuk, hogy a legmiveltebb europai nagy városok színházlátogató közönsége mennyire alatta áll a 2300 évvel ezelőtt élt athenai halgatóságnak, mely (Lecky szerint) megbotránkozással hagyta oda a színházat, mivel Euripides Hyppolitus-ába belefoglalta az „észbeli fenntartás“ védelmét, vagy mivel Bellerophonnak tüzcs dícs becsületet adott szábjára a gazdaság dícséretére. Ezen finom erkölcsi érzék s mivel izlésű halgatóság pedig műveltségének nagy részét a magas tökélyre fejlesztett görög dráma-irodalom színréhoztott termékeiből merítette.“

Ezután éljenzés között elismerést nyilvánított a kiváló buzgalommal közreműködött hölgyek iránt, köszönetét fejezte ki Horváthy Károly urnak, ki értékes épületfa anyagot ajándékozott, s a szinpadot és karzatot díjtalanul állította fel; ugy szintén Nagy Károly tanár urnak, ki az összes meglevő s már is jelentékeny értéket képviselő díszleteinket díjtalanul festette. Bejelentette, hogy a választmány felkérése folytán a városi tanács és képvislet a városház nagy termének átalaik-tását s a társulatnak külön bérletbe leendő átadását elhatározta.

Társulatunk a magyar színművészet két kitűnő képviselőjét tiszteletbeli tagjai sorában szerencsés birhatni t. i. Bulovszkiné Szilágyi Lilla asszonyt és E. Kovács Gyula urat, kik ígéretet tettek, hogy alkalmilag a társulat által rendezendő szini előadásokban örömet közreműködnek.

Végül, miután a közönséget a társulat buzgó pártfogására felkérte, köszönetét nyilvánította minden működő tagnak, Makkai D. és Lőte Lajos felolvasást tartott tanár urnaknak, s általában a társulatnak azon buzgalomért, mit az egylet, s azon bizalomért, mit személye iránt tanusítottak. Éljenzéssel lett fogadva a beszéd, mely az egylet elnökének kitaró, fáradszhatlan tevékenységét s az ügyvezetők magasabb érdekeket felkaroló buzgalmát híven karolta fel.

A pénztrái zárszámadás s a folyó évi költségvetési előírányzat megállapítása, — az elnök s tisztviselő társai s a választmány nevében lemondott hivataláról, s Hegedüs János pártoló tag urat a korelnökségre felkérvén, a tagok kiváló részvéte között, a hölgyek tényleges befolyásával, a választás megkezdődött. Közfelkiáltással dr. Magyarai Károly elnöknek, dr. Botz József és Nagy Károly tanár igazgatónak, Török Bertalan titkárnak, Ungerpeck Miklós pénztárnoknak, Kiss Károly szertárnoknak lettek megválasztva. A választmány tagjai szavazás folytán a következők lettek: dr. Kovács Ödön, Makkai Domokos, Vincze Dániel, Lőte Lajos, dr. Bartok György, Zaida János, Szilágyi Farkas, Hegedüs János, Somogyi Jenő, Nagy Lajos.

Miután az elnök megköszönte volna a nyilvánult bizalmat, a gyűlés véget ért, a befejezést azonban egy rövid táncmulatság tette még élénkebbé.

R. L.

Nagyenyed, 1877. febr. 5.

(A tüzőltőegylet bálja.)

A nagyenyedi tüzőltőegylet f. hó 3-án tartotta meg csinosan rendezett bálját, melyen ha nem

is a mult években volt nagy közönség, de minden-esetre szép számú tánczedvelő gyűlt össze.

Az egylet gr. Busseul Henrikné sz. Boér Berta 6 nsgát volt szerencsés bálányául megnyerni, ki az ünnepélyes meghívásnak engedni sziveskedett. A terem ajtaja előtt díszorség volt felállítva s midőn Csátó János főparancsnok helyére vezette, egy díszes virágosokor nyújtott át, miközben tiszteletere az egylet tagjaiból álló derék zenekar elismerésre méltó szabotossággal több darabot játszott.

A bál élénk volt s reggeli 4 óráig tartott, az egylet ismét szép jövedelemben részesült, mit a tisztelt grófné, ki a jegy árán felül 100 frtot adományozott az egylet részére, jelentékenyen emelt, hathatósan támogatván egy szép törekvésű nemes czélú egyletet szép jövőjü fejlődésében. — Köszönet érte!

R. L.

Cs. Szereda, 1877. febr. 4.

(Farsang. Országos vásár. Időjárás.)

T. Szerkesztő ur!

A keleti ügyek légkörében pár hét óta beállott szélesend, annál zsibbasztóbb kedélyeinkre, mert nincs semmi farsangi mozgalom, nincs semmi új, mely társadalmi életünket jótékony hullámzásban tartaná.

Egész farsangon csak egyetlen bálunk volt, a gazd. felső népiskola „fiú, olvasó és segélyegylet“ táncvigalma. Ez sem volt nagyon népes, de annál csinosabb, annál válogatottabb volt a kis közönség, mely festelen jó kedvvel mulatott estétől reggelig: mintha mindenki előre érezte volna, hogy ez az első és utolsó bál is egyszersmind, mert határtalanul igyekezett a publikumnak mindkét neme kimeríteni a kínálózó és elég változatos élvezet. Hölgyeink — mint minden ilyen alkalommal — feltűnően csinosak voltak most is. Csak egyedül a pénztárnoknak maradtak betöltetlen igényei, a mennyiben minden, a jótékony czél érdekében kifejtett ügybuzgósága dacára is, csak 83 frtot tudott bevenni, melyből a költségek levonásával alig maradt a czél javára egy pár forint. Hiába! rossz idők járnak s a mult évi májusí fagy utó-dere csak most érkezett el a táncz-termekbe.

Fölül fítek: Vajna Tamás törvényszéki elnök ur 1 frtot, Szőcs Márton királyi ügyész 2 frtot, Gál Endre ügyvéd ur 2 frtot, Imecs F. Jákó gymn. igazgató ur 1 frtot, Király Lajos tanár ur 1 frtot.

A közösmélre kiállított s szünöt alatt árve-rezett intézeti esztorgályos munkákból is meglehetősen kelt el. Ezen kiállításnak nem is az volt czélja, hogy itt valami nagy vásár történjék, hanem hogy meggyűnk ezen új ipara bemutatassék a közönségnek. A czél el is éretett, mert a csinos tárgyak nagy tetszésben részesültek.

A mult héten tartott országos vásárunkról következőket irhatom: a szarvasmarhának magas, a lónak közepes ára volt.. A kínálat és kereslet elég nagy vala, de a legnagyobb kelendőség a bizalando kimustrált ígcs ökrökre esett. Egy pár legzebb ökr 380 frton kelt el; közepes járnas ökrök párját lehetett venni 220—240 frton, lovat aránylag sokkal olcsóbban. A belső piac az itt megszokott népes vásárokhöz képest alig emelkedett a közönséges betivásárok fölé, szóval: igen silány pénzforgalom volt.

Időjárásunk egész télen enyhe és hónélküli. Csak november volt némileg a téli hónapok kel-lőkeivel felruházva; december és januárban a hómérsék alig szállott néhányszor 0, fokon alul. Február pedig még az előbbieknél is enyhébben kezdette. Fölünk igazolni fogja magát a gazdák közmondása: „Lanya február, deres tavasz“ s akkor jövő télen meg tágasabbak lesznek a táncz-termek. Mentsem Isten, reméljük a jobbat!

r. l.

Apró pusztáz.

Az a lázas tevékenység, mely az ottomann birodalomban az alkotmány beállítása körül mutatkozik, lefegyverezhetné a muszka kormányt, ha igazi czélja a törökországi kereszttyének sorsán való javítás volna; ugy látszik azonban: hogy épen ez a török alkotmány képezi a legnagyobb szálkát a muszka kormány szemében. Kiteszik ez Ignatieff egy nyilatkozatából, melyet egy franczia hirlaptudósítóval folytatott párbeszédében tett, mely alkalommal az erőszakos államférfi a következőket mondotta volna: „Ezek a törökök soha sem adják nekünk azt, a mit tőlük kérünk. Ha egy macskát kérünk, kutyát adnak; a mikor kutyát kérünk, lovat adnak; és ha lovat kérünk, tevével, vagy pláne elefánttal kedveskednek. Adjának nekünk kutyát, a mikor kutyát kérünk.“ Vajjon nem azt teszi-e ez: mi csak azt kértük a török kormánytól, hogy bánjanak egy kissé emberibb módon a törökországi szláv alattvalókkal, ne lehessen őket vagyonukból oly könnyen kifosztani, fejeiket épen oly könnyen, mintha verebek volnának leszedni, mi csak ennyit kértünk: s ime egész alkotmánynyal szolgálnak; megelégedtünk volna egy kis mopszival: s ők elefánttal kedveskednek. Alig szenved kétséget, hogy ez a török alkotmány nagy bajt fog a muszka kormány nak okozni, bekéltlenkedése hajlandó alattvalói hangosabban fogják sürgetni az alkotmány megadását. Nagyon természetesen találjuk, hogy a

muszka kormány jobban meg lett volna elégedve egy kis mopszlivál, mint azzal a nagy elefánttal.

*

Az „Ébredés” szerkesztője: Asbóth Jánosnak közelebből kedve kerekedett a Tisza László ménlóván lovagolni. Daczára annak, hogy Asbóth ur nagy sportsman hírében áll: szörnyű éhletlenül vette ki magát azon a lovon. Avagy nem éhletetlen és kicsinyes-e az a vád: mintha miniszterelnök tekintélyt pressiót gyakorolt volna arra a pár száz forintos lóvásárra. Meg vagnyuk győződve, hogy nincs egy higgadt és józan olvasó is a bércezen Erdélyországban, a kinek szemében Asbóth ur le nem pottyant volna arról a lóról. A Tisza László máne megcsikózott.

*

Tudtunkra a sajtó még nem vett notitiát arról, mily jelentékeny szellemi mozgalom vette kezdetét az új évben a székielek fővárosában. Nem elég, hogy egyszerre két irodalmi közlöny keletkezett, ráadásul a „Kemény Zsigmond társulat” is megkezdette pályafutását. Ha valóságos szellemi szükség, olvasásvágy adott életet a két irodalmi közlönynek: igen eredményes jelenség. De ha ellentétes érdekek, személyi vetélkedés képezik a rugót, mely a két lapot megindította: akkor nem jósolhatunk állandóságot a kettős vállalatnak. Nézetünk szerint sokkal idősebb lett volna egyesíteni a kétágazó törekvéseket. Egyébiránt eddigelő mind a két közlöny dícséretesen folytatja megkezdett pályáját. Az „Erdélyi Híradó” első számait elsavanyította volt egy ezetese cikkek. Az ezet képződsénél a foglós-tont szerepeltetni, az ezetet valami savanyu sóból származtatni épen annyi, mintha valaki előadna s naprendszerünket Ptolemeusz elavult s a történelem lomtárában félretett elveiből akarná kimagyarázni. Nő de túl vagyunk e hibán, s most már naponta mind jobban-jobban kezdi magát belatalálni szerepébe. A „Maros Vidék” főérdeme, letalálni szerepébe. A „Maros Vidék” főérdeme, hogy teljesen felölleli a helyi és vidéki érdekeket, adott ezen felül egy pár irodalmi becsú dolgozatot is. Óvakodjék a szerkesztő: nehogy a másik tulságba essék t. i. ómelygős édesességűvé váljék; azzá válnék pedig, ha rendre közölne azon középserzésnél alantabb álló verseményeket, melyek az „Erdély”-ből kiszorultak. Az oly verseket, minő legközelebbi számában a Szolga Miklósé: dícséretére válik a lapnak, veterán költőnk úgy tesz mint a begedő: vénkorában ragadja magával a hallgatót.

*

A „Kemény Zsigmond társulat” — ha sikerül azt helyesen életbeléptetni — szép eredményű lehet Erdélyben s különösen a székielelőldön a szellemi élet föllendítésére. Most azonban még csak az alakulás stadiumában van — ideiglenes igazgatóságával hasonlít azon ujon alakuló államhoz, melynek megvan királyi udvara, de nincsenek meg alattvalói, hasonlít azon méhkasához, melynek megvan kormányzásra képes királynéja, de nincsenek meg a munkés méhek. Nő de most midőn fagy és dör borítja a mezőket, bajos is volna mézet gyűjteni. Majd ha kitavasodik, talán megszaporodnak a munkások is, a mikor osztán a kúpuk megtelnek a szellem mézével, mely nemcsak tápúl fog, szolgálai, de dícsőségére válik azon jelesünknek, kinek nevét a társulat homlokán hordozza.

Jogi rovat.

Semmitőszéki döntvények.

983.877. A törvényszék kereskedelmi tanácsának tagjai a helyben nem lakó ügyvéd által 24 óra alatt be nem adott semm. panaszt hivatalból merőben helytelenül utasítván vissza, s ezáltal újabb semm. panaszra nyilvánvaló vétéség által okot szolgáltatván, ennek költségeiben elmarasztalándók.

Kereskedelmi ügyekben beadott biztosítási kérvény kereskedelemügyi beadványt képezvén; kereskedelmi szavazó hozzájárulával alakított tanácsban intézendő el.

308-1877. Kereskedelmi ügyekben a perrend 35. §. kivételes illetékességi szabályai a külföldiek elleni könyvkvonati követelésekre nézve is alkalmazást nyernek.

1887-1876. „Tekintve, hogy a perrend 557.558. §§-saiban érintett hiteles helyek, intézménye a régiebb hazai törvényeken alapszik, melyek szerint ugyanazok az őrizetük alatt lévő okiratokról az általuk megtagadott hiteles kiadmányok kiszolgáltatására a tábla előtt folyamatba teendő polgári per utján voltak szoríthatók;”

„tekintve, hogy azon pénzúrság, melynek terhe alatt a hiteles helyek jelenleg is az ily kiadmány kiszolgáltatására kötelezhetők, a perrend, felhívott §-aiban van szabályozva, anélkül azonban, hogy a bíróság alkalmazására nézve valamely külön eljárás lenne előírva;”

„ebből, úgy az említett bíróság természetéből önként folyik, hogy annak alkalmazása csak a perrend általános szabályai szerint eszközölhető, és ekkint polgári peres eljárás tárgyát képezi” (teljes tanácsülésből).

Legfőbb ítélőszéki döntvények.

13029.876. sz. Kiskornak képviselőiben indított perben a gyámi minőség igazolándó, s ez a bírói felhívás daczára sem történvén a per meg nem indítottak tekintendő.

9045.876. bünt. Ámbár a” vádbeli cselekmény egy a tény, mint a büntetés minőségére nézve szigorubb beszámítást igényelne, mint az alsó bíróságok ítéleteiben alkalmazatik, de a kir. ügyész a ítéletet nem főlebbezi, az harmadbírságilag helybenhagyandó.

9056.876. bünt. A gyanúsított fél, mintkárros is szerepelvén, a föllebbezési jog töle egyik minőségben sem tagadható meg, minélfogva amásodbírság elutasító végzése semmis.

9068-1876. bünt. sz. Ámbár a polgártörvény szerint a kölcsönös sértés a kölcsönösségnél fogva egymást kiegyenliti, a bünvádi eljárás szerint azonban minden bontányos tett megtorlandó, annak elkövetőjén; emélfogva, ha panasos és panaszlott nyilvánosan és többek hallatára egymást kölcsönösen bántalmazza, mind a két fél büntetendő.

9081-876. bünt. sz. A szülés eltitkolása, s a szüléshez megkívántató segély igénybe nem vétele, habár az újszülött, mások figyelmeztetése folytán az emésztő gödörből meg is mentetik, gyermekgyilkossági bűnisérltetnek minősítendő.

A „KELET” magán-táviratai

Feladatott Budapestén feb. 8 d. e. 11 ó. — p. Érkezett Kolozsvára feb. 8 d. e. 1 ó. 4 p. A cabinet lemondását ma vitték fel Bócsa Tisza és Szell Kálmán. Ő felsége a kormány pártból több tekintélyes férfiakat és Sennyel Pált is meg fogja hallgatni a fepforgó kérdésekben.

Minisztereinket megjelenésekkor a képviselő házban nagy éljenzéssel fogadták a képviselők.

A porta és Szerbia, valamint Montenegro között minden alkudozás megszakadt. Szerbia a porta feltételei közül elfogadta a zsidók és katolikuskok egyenjogúságát, de a többi feltételeket nem.

A szultán kijelenté gróf Zichy Józsefnek, hogy Mithad basa elbocsátása nem rendszer-, hanem csak személyváltozás és szultánnak elhatározott szándéka az alkotmányt szigoruan keresztül vitélni.

Gorcsakoff ismert jegyzékére a „Temes” azt ajánlja Anglia kormányának, hogy ne válaszoljon mind addig, míg a Törökországban kitört válság eredményét nem látja. Monarchiánk valószínűleg azt fogja kívánni Oroszországtól, hogy várja be a török kormány által megindított reformok eredményét.

A képviselőház szombatig nem tart ülést, akkor a kormány be fogja jelenteni alkudozásainak eredménytelenségét.

NAPI-HIREK.

Kolozsvár, 1877. febr. 8.

Ö császári és Apostoli királyi Felsége a kiskorpádi r. k. hitközségnek iskolája újból való építésére magánpénztárából 100 frtnyi kegyadományt legkegyelmesebben engedélyezni méltóztatott.

— A sötétvári tő jegén tegnap feltűnő csekély számban voltak jelen abból a társaságból, mely máskülönben naponként rendszeren megjelen. Igen, mert korcsolyázó szépeink valószínűleg a készülődéssel voltak elfoglalva arra a bála, melyet közelebből jelezünk s mely tegnap a városi vigadóban a lehető legnagyobb sikerrel folyt le. A kolozsvári idény csorbát e bál fényesre kiköszörülte. Élénkebb, elegánsabb és vigabb társaság még nem gyűlt össze az idei farsangon a redouteban, mint a tegnap este; s daczára annak, hogy a mulatság semmi „hivatalos jelleggel és czimzellel nem bírt, — vagy tán épen azért; és daczára annak, hogy sem a játékonny célú reclameja, sem hosszas készülődés nem verbált: mégis olyan, nem nagy ugyan, de díszes és pompás társaság adott taláikát a redouteban, hogy gyönyörűsége telhetett benne minden igaz magyarnak és töröknek, nő meg a „Korcsolyázó-egylet”-nek. Mert hát tulajdonképp, egy sub roza ennek az egyletnek az idén elmaradt bálját akarta helyettesíteni a tegnapi. S helyettesítette is becsülettel s olyan sikerrel, melyet — úgy hisszük — örömet vindikálna magának az egylet is, haugyan az nem volna kizárólag az ügyes rendezők. Legnagyobb érdemük azonban abban a diplomatiai fogásban rejlett, hogy homogen elemekből alkották össze a társaságot, a mi mindig legerősebb biztosítéka a sikernek, a feszlelen jó mulatságnak. Ott voltak asszonyok: Benedikty Lajosné, Sokros Elekne, K. Biasini Domokosné, br. Drexlerné, Frits Albertné, Gyarmathy Miklósné, Gámán Zsigmondné, Gegenbauer Józsefné, Groisz Gusztávné, Hajós Jánosné; Jenei Viktorné, Magyar Gézáné, Maczedonffy Vinczóné, Mikó Miklósné, K. Papp Miklósné, Székely Miklósné, Szöcs Emilné, Simon Elekne, Sebestyén Mihályné, Szabó Károlyné, Stein Gáborné, Török Aurélné és Wörös Sándorné; leányok: Bodola Ida, Benel Nelli, Folly Adél, Frits Lotti, Hatfaludy Irma, Hajós Emma, a Korbuly kisasszonyok, Kászoni Corina, Knöpfler Károlin, Makoldy Matild, Maczedonffy Helén, Mosel Jolán, Rettégi Mari, Sándor Berta, a Szabó kisasszonyok, Simai Mari és Szöcs Ida kisasszonyok, mind csupa entusiastikus korcsolyázók. A táncz a legnagyobb animával a szó igaz értelmében kiválósan kivraddig folyt; s ámbár a jelen volt nem-szépneembeliek — vulgo férfiak — ezáltal kevésbé fénylő, de biztosabb talajt érez-

tek is lábaik alatt, mint a jégpálya sikamlós és csillogó tükre: mindazonáltal a szép szemek édes, villámoló keresztültőlétől egytől egyig halálösabb és veszedelmesebb sérüléseket kaptak, — hanem persze édesörömet, — mintsem a jégpályán a legveszedelmesebb bukfunczák következtében.

— **Kolozsvár** város közigazgatási bizottsága tegnap (február 7.) d. u. tartotta rendes havi ülését. A tanácskozáskor sorát több kihágási ügy kezdte meg, melyekben a bizottság mint III- ad foku forum többnyire az első s másodfoku bíróság határozatait hagyta helyben. Ezután az egyes szakeladók tették meg szabályszerű jelentéseiket a folyó év első hónapjáról. Így először is a városi főorvos vázolta, egy csinosan összeállított jelentésben, a város közegészségügyi viszonyait a mult hóban; e szerint az egészségszügyi állapot a mult hóban eléggé kiélelt volt. A népesedési mozgalomra nézt kiemelhetjük a jelentésből hogy Kolozsvárt január hóban 40 fiú és 41 leánygyermek született; 86 egyén meghalt és 29 házasság kötött. Végre hosszabban referált a főorvos ur az általa meglátogatott és egészségszügyi szempontból megvizsgált köz-épületek és intézetek, különösen tanintézetek helyiségeiről; s ezek tekintetben a tulitómított felekezeti iskolatermekben ventilatiót és ruhafogásokat indítványoz a főorvos ur felállítatni, mire nézve a bizottság a főügyész javaslatára átiratot fog intézni az illető iskolai hatóságokhoz. A főorvos élénk helyiséssel s éljennel fogadott jelentése után Sebestyén M. kir. ügyész indítványára a városi börtönhelyiségek megvizsgálására a bizottság fölkéri ugyanazt a küldöttséget, mely a multkor az állami börtönt vizsgálta volt meg. Az árvaszéki elnök, a kir. adófelügyelői helyettes és kir. főmérnök jelenléti, melyeket ezután olvastak föl az illető nevezetess főlgyezni valót nem tartalmaztak. Érdekes volt ezeknél a kir. tanfelügyelő referádája a Kolozsvárt fennálló felekezeti és magán nép- és leányiskolák nevelőintézetekről, melyeket a tanfelügyelő ur a mult hóban beható vizsgálat tárgyává tett. Jelentése rövid kivonatban ez: A belvárosi rom. kath. leányiskolát minden tekintetben helyesen, a törvénynek megfelelően berendezetnek találta; hasonlókép a belfarkasutczai ev. ref. leányiskolát, melyre nézve különben megjegyzti, hogy tantermei székek és — hogy aránylag, a tandij magassága miatt nem eléggé népes. A reformátusok külmagyarutczai és hídelvei népiskoláinak helyiségei nagyon székek a tanulók létszámához képest. A lutheránusok és unitáriusok elemi iskolái a kívánalmaknak megfelelők. A görög katolikuskok népiskolája meglehetően: csak hogy a gyermekek nagyon rendetlenül látogatják, minek oka abban rejlik, hogy az iskola a belvárosban, a tankötelesek — nagyobb részt a legszegényebb néposztályból — a külvárosok legtávolibb részeiben laknak. A magán leányiskolák és nevelő-intézetek közül a tanfelügyelő ur egyike sem találta, a tantárgyak és tanrendszere tekintetében, a népiskolai törvénynek megfelelően berendezve; némelyik pedig valóságos fészke a germanizációnak, a német szellem terjesztésének, a mennyiben a tantárgyak nagyobb része német s kivételesen csak magyar nyelven adátanak elő. Erre nézve a tanfelügyelő ur intézkedett, hogy ennek a szegényletes állapotnak jövőre vége legyen. A tanfelügyelő jelentése alapján hosszabb eszmecsere fejlődött ki, kiemeltetett, hogy a reformátusok nem képesek fenntartani népiskolai intézeteiket, ezért segélyért is folyamodtak a városi tanácshoz. Ez incidensből aztán ismét felszínre került a város költségén felállítandó községi iskolák ügye, mire nézve a polgármester ur értesítette a bizottságot, hogy az ügy már odáig fejlett, miszerint egy községi iskola már március hóban beállítható. — Végül még a királyi főügyész tett jelentést január hóról, előterjesztvén egyttal az 1876-ki statisztikai kimutatásokat a helybeli kir. törvényszék és a területén levő kir. járásbíróóságok bűnügyi forgalmáról és a foglyok létszámáról.

— **A szombati** álarozosbála, melyet a játékonny önegylet rendez a városi Vigadóban a legmelegebben felhívjuk a közönség figyelmét. Nem reklam akar ez lenni, mert hisz e derék egylet álarozos vigalmainak sokkal megrendíthetlenebb a renoméjük, semhogy reklama szorulan akai az idényben még egy jó kedélyes estét akar szerezni magának, az ne mulassza el a szombati álarozos bált fölkeresni, melyet ezuttal — mint mindig — nemcsak az ajánl, a mulatságot játékonnyssággal, a szeretet édes kötelességével, egyesíthetjük, hanem az a körülmény is, hogy ez a vigalom az idei farsang nyilvános báljainak legutolsója.

— **Öngyilkosság** vagy gyilkosság-e? A napokban a feleki uton egy embert találtak meghalva; a nyakára egy vasvilla volt egy kötéllel ráhurkolva, de olyan formán, hogy valószínűbb, miszerint az illető gyilkosság áldozatává lön, mintsem hogy önmaga vetett volna véget életének. Különben a nyomozat folyamatban van az illetőkes híroságnál.

— **A helybeli m. k. távirai** főállomáson a mult hóban feladatott összesen: 45 állami, 91 szolgálati, és 1848 magántávirat 44960 szóval. Befolyt utánuk összesen 1163 frt 40 kr. Érkezett: 52 állami, 382 szolgálati, 40 közérdekű és 1875 magántávirat 54490 szóval. Legtöbb távirat váltattott a budapesti közp. távirádal u. i.

4752 drb 5542½ egységgel. Egy egység megfelel 20 szónak.

— **Értesítés.** A „kolozsvári dalkör f. hó 25-én vasárnap, d. e. 10 órakor, a városház nagy termében, fogja megtartani ez évi rendes közgyűlést, melyről a „Kolozsvári Dalkör” tiszteletbeli pártoló és működő tagjai teljes tisztelettel értesítettnek. Kolozsvárt, 1877. február 8-án. Czírlják Albert, egyl. titkár.

— **A „kolozsvári dalkör”** módosított alapszabályai felsőbb helyen megerősítettvén a hivatalos bemutatási záradékkal elláttattak.

— **Nyilvános köszönet.** Nagys. dr. Maizner János egyetemi tanár ur az orvostanhallgatók segélyegyletének egy 100 frtról szóló hitelintézeti részletjegyet volt szíves adományozni, mely nemes tettért fogadja az orvostanhallgatók halás köszönetét. Kolozsvárt, 1873. febr. 8-án. Szontag Adolf, elnök. Turtsa János jegyző.

— **A polgári** olvasó-egylet estélye Nagy-Enyeden. Nagy-enyedi rendes levelezőnk írja: A nagy-enyedi polgári olvasó-egylet által folyó hó 21-én könyvtára gyarapítására rendezett társas estélyről kell megemlékeznem, örömmel sietvén minden mozzanatot feljegyezni, mely városunkban s főleg az említett jótörtekről egylet kablében, a közmívelődés és haladás elősegítésére történik. Már a mult évben kitűnő sikerrel lett rendezve egy ilyen vacsorával egybekötött estély, eredménye az volt, hogy a könyvtár több mint 200 frt értékű válogatot művel gyarapodott. Az idén, ha nem is volt oly fényes siker, mégis elégedetten constatálhatjuk a jó eredményt. Több mint 240 teríték volt rendezve vendégeink számára, kik közt távol vidékiek is voltak, így báró Apor Károly o mlgát is szerencsések lehettünk tisztelni.

A hangulat vidám, emelkedett, a felköszöntések — majdnem kivétel nélkül — szellemesek és elevenek voltak. Ő Felsőegyre tett pohárköszöntéssel kezdődött a toasztok sora s ha ezek hosszú lánczolatából Török Antalnak a magyar ifjúságra és Kossuth Lajosra tett köszöntéseit kiemeljük, tesszük ezt azért, mivel azok oly általános, hosszas tetszésnyilvánítással fogadtattak s a bennök foglalt szellemes ötletek olyanok voltak, hogy azokból a legtöbb felköszöntő a legjobb alapot választhatta beszédéhez. A társaság késő éjjel oszlott el; könyvtárunk részére pedig mintegy 120 frt tiszta jövedelem maradt. Nem mulaszthatjuk el azonban kifejezést adni azon elismerésnek, melyet a város derék polgárai ez ügy iránt tanúsított érdekltségük, fáradozásaik bőkezű adományaiak folytán, mint az egylet ügyének buzgó pártolói, teljesen kiérdemeltek. A könyvtárnok.

— **A n-szebeni** magyar olvasó-egyletnek tánczvigalma igen fényesen sikerült, s az egyletnek mintegy 200 frtot jövedelmezett A tánczvigalom fényét jelenlétökkel emelték: br. Ringelsheim katonai parancsnok, Wächter Frigyes főispán s sok más tekintélyes férfiú. E tánczvigalomon a csárdáson kívül a „Romana”-t lelkesedéssel járták.

— **A m.-vásárhelyi** iparos közmívelődési és segélyező-egylet e hó 11-én fogja gyűlését megtartani, mely alkalommal tiszteletbeli elnökül állítólag Z. Knöpfler Vilmos képviselőt fogják megválasztani.

— **A brassói g. keleti** egyház a Segesvárt építendő g. keleti templom építési alapjára 100 frtot adományozott.

— **Nyílt számadás.** „Csikmegye gazdasági felsőnépiskolája” ifjúsági olvasó- és segélyegylete által 1877. január 27-én az egyleti pénztár javára Csik-Szeredában rendezett zártkörű tánczvigalom bevétel- és kiadásairól. Bevétel: 84 frt, kiadás 72 frt 93 kr. Tiszta jövedelem 11 frt 7 kr. Azon gyöngéek és gyöngédek kedvéért, kik nálunk el nem képzeltetik, miként lehetnek Csik-Szeredában egy tánczvigalom kiadásai 72 forint 93 krre, engedje meg t. szerkesztő ur, hogy kissé részletezzem a számadást. 1) Bevétel-ek. Beléptiyegekből bejött 76 frt, felülfizetésekből 8 frt, összesen 84 frt. 2) Kiadások. 400 darab meghívó (postán) 6 frt 74 kr, fénymáz (postán) 6 frt 86 kr, füzértáncz-jelvények (postán) 5 frt 63 kr, terempadlás-mosás- és mászólekt 3 frt 20 kr. apróságokra (enyv a padlásra, kályhafestő, hajtű, gombostű, varróutó, czérna, 20 nagy iv kékpapir, gummiarabicum, 6 sing organitin, 65 vég spárga, többféle szeg, postabér a meghívók vidékre küldéséért, levélborítékok a füzértánczhoz, az öltözében segédező asszony díja) = 11 frt 40 kr, 16 font gyertya 9 frt 60 kr, félőlf 2 frt, zenészeknek 20 frt, összesen 72 frt 93 kr. A számlák alantirt pénztárnoknál bárki által megtekinthetők. Felülfizettek: Éltés Elek ur 1 frt, Gál Endre ur 2 frt. Imets F. Jákó ur 1 frt, Király Lajos ur 1 frt, Szöcs Márton ur 2 frt, Vajna Tamás ut 1 frt. Jelen voltak az estélyen 95-on, kik közül 56 férfi és 39 nő volt. Fogadja a nagyérdemű felülfizetők, valamint a tisztelt közönség megjelenéseért, az ifjúság halás köszönetét. Csik-Szeredán, 1877. január 6-án. Nagy Imre, olvasó- és segélyegyleti pénztárnok.

— **A Clotild főhercegnő** védnöksége alatt álló maros-széki és m.-vásárhelyi székiek leány árvaház e hó 4-én tartotta meg közgyűlését. Elnök gr. Toldalaj Victorné nagy leván, a gyűlést al-elnök Filep Albertné nyitotta meg. A közetszéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után jegyző: Istvánffy Pálné olvasta fel csinosan szerkesztett jegyzői jelentését. A vagyoni állásnál

megjegyezzük, hogy az intézetnek kötvényben 7105 frt 52½ kr, aláírt alapítványokban 8350 frt, urbéri és államkötvényekben 3300 frtnyi vagyona van. Végül a kilépett választmányi tagok helyébe megválasztattak: gr. Haller Györgyné, gr Bethlen Istvánné, Knöpfler Vilmosné, Nagy Sigmondné Csákyáné Istvánné Anna és Görög Józsefné.

— **Kigyó-eső.** Az egyiptomi tizscapások egyikére emlékeztet az a hír, melyet Észak-Amerikából jelentenek s mely szerint Memphis városában, Tennessee-államban a januári vihar alkalmával tömérdek kigyó hullott alá a felhőkből. A kigyók hossza 12—18 hüvelyk. A New-York Herald szerint a déli államok egyikéből békaesőt, egy másikkól halesőt jelentenek. Bármennyire amerikai humbngneműeknek látszanak is a hírek, meg van a természetes magyarázatuk azokban az amerikai baraszító viharokban, melyek néha egész darab tengert felkapnak a levegőbe s mértőföldre elsodorják és a víztőlcsereken, melyek a tenger, a tavak vagy a posványok vizeit mindenestől fölszírják a felhőkbe s elsodorják messzire.

— **Csarnajeff** e hó 2-án Wight szigetére érkezett, arra a gyönyörű kis szigetre, mely előtűnk királyasszonyunk ott tartózkodása által lett nevezetessé. Tiz napig szándékozik ott időzni s aztán Angliába megy. A „Golos” egy belgrádi levelezője a következő érdekes részleteket jegyzi föl az érdekes szerencselovagról: „A tábornok, katonai és politikai commis voyagournek sokkal szerencsebb, mint hadvezérnek. Az orosz tiszteknél a rendjelekben, czimekben és ezüst órákban kifejtett rendkívül bőkezű adakozás által igyekezett magát népszerűvé tenni. A szerbeknek külső föllépése által imponált. Ha a tábornokba ment, — a mi elég ritkán esett meg — mindig egy orosz trojkában jelent meg, egymásmellé fogott 3 lovas kocsin, csörgőkkel; fogata előtt mindig egy fantasztikus ruhájú lovas száguldozt, a kék keresztos fehér zászlóval kezében, mögötte pedig mindig föl lovaskíséret. Csarnajeff e pompáról mostani körutjában se igen mondott le. Kisérőében van egy arnauta, egy cszernagorcz, és egy bolgár nemzetik festői öltözetében s tábornokának néhány tagja. Kinek a zsebébe megy mindez? azt nem tudja senki. De annyi bizonyos, hogy a tábornok mindenütt nagy luxussal lép föl s a bécsi grand hotel tulajdonosa sokat tudna róla beszélni s bevallaná, hogy rég nem volt oly költséges vendége, mint a szerb „connetable.”

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, pénteken február 9-án. 1877.

Bérlet. 121. sz.

N O R M A.

Opera 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről február 7-éről.

	F a j	Ára 100 klg.	
		től	ig
Gabona		frt kr	frt kr
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmegyei bácskai	12 15 11 65 12 30 12 15	— — — —
Rozs	magyar	9 70	9 90
Árpa	takarmány malta	6 70 7 30	7 30 8 65
Zab	magyar	7 50	7 85
Tengeri	bánsági másnemű	6 — 5 70	6 10 5 90
Repece	káposzta bánsági magyar	— 5 50	— 5 70
Köles		12 60	12 90
Szokvány (Usame)	buza	tavasra szállítandó Szept.—Oktre szállítan. tavasza szállítandó	
	roz	Májusra—jujira szállit.	6 56 6 60
	teng.	káposzta Aug.Szept. szál.	15 7/8 15 1/8
	repece	bánsági Jul. Aug. szálit.	14 7/8 15 1/8
Szesz (ny.)	100 liter százalékként.	29 80	30 25

Távirati tudósítás bécsi tőzsdéről.

Február. 6-án 5 % Metaliques 62 80. frt Kamat — 5 % Nemzeti kölcsön 68.40. frt. Arany járadék 7470 1860-iki államkölcsön 74.80 Bankrészvénnyek 110 80 Hitelrészvénnyek 839.—. London 148, 30 Ezüst 115.80 Cs. kir. arany 589. Napoleon d'or 993 100 mark német-értékű 61.—

Urbéri kötvények: Magyarországi 123.65. Temesi 73.— Erdélyi 71.75 Horvátországi 71.75

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Békésy Károly.

Beküldetett: Semmiféle emberi testi szenvedés sem lehet a körülményekhez képest oly veszélyes, s elhanyagolás következtében mi sem vonhat inkább maga után sinlést és bizonyos halált, mint épen a jelenlegi zord évszakban felnőtteknél és gyermekeknél hűlés folytán előforduló köhögés, rekedtség, nyálkasság, gége- és légesző-gyulalás, időlt mell- és tüdőnátha, a mely bajok ellen a legelősebb körökben mindig megli: a sikerrel alkalmazott dr. Miller-féle mohné-énegyedvet legmelegebben ajánljuk.

(14)

Pályázat.

(2—3)

A kolozsvári rom. kath. belvárosi leányiskola első osztályának tanítónői állomása üresedésbe jöven, arra ezennel pályázat hirdettetik. Mindazok, kik ez állomást — melylyel 480 frt. fizetés, 120 forint szál-láspénz, ez idő szerint 40 forint faátalány és a tandíjból az illetékes osztálék van egybekötve — elnyerni óhajtják, felszólítanak, hogy kép-zettségeket tanúsító oklevelöket, s egyéb bizonyítványait, ha a tanítás pályáján már működnek, illető előjárásuk útján, különben közvetlenül a kolozsvári r. kath. plébániai hivatalnak **folyó évi február 28-dikáig** küldjék be.

Kolozsvárt, 1877-diki febr. 7-kén.

A r. kath. iskolások.

(45) (1—5)

Legújabb, még soha nem látott olasz hangszer a zene-tételek által elismert

Ocarina

melyen minden járulán már néhány órai gyakorlat után is a legzebb darabokat eljáts-hatja. Rendkívül zengő és dallamos hangja legkedveltebb szalon-hangszerré teszi az Ocarinát, s mesés ólós árából fogva legkedveltebb alkalom nyílik minden emberre nézve, hogy kellemes mulatságot ezeresen magának. Az árák **utastással** együtt a következők:

Nro.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
frt.	1.—	1.50	2.—	2.50	3.40	4.40	5.40.

Nro IV és V zongorakísérethez van hangzóva. Megszerezhető az egyedüli raktáros

BLAU és KANN-nál, Bécs, I. Babenbergerstrasse 1.

Eladás utánvét mellett. Ismét előrusítottak áragyulés.

Vizsgáljator meg mindent, s tartások meg a jót!

Számtalan esetben jókát bizonyított, s orvosi tekintélyek és magánosok által kitüntetett gyógyszer.

Dr. Miller moh-nővényedve.

Leghathatós szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkáság, rekedtség, kezdődő tüdőgyulladás, továbbá gyermekek számarhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyít-va. — Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

Miller óvbalzsama görcsök ellen

Törvényes vegytani-elemzés szerint 1868. április 8-án a népméltóság leghasznosabb neméből, a legzorgalmasabbak között, erősítő és üdítő hatásúval fogva mosszire kitűnően ismervó a gyomor és végbél nyálkásága, emésztési hiány, gyomor-nyugtalom, görcsös gyomorbad, vérhas, puffadás és köhögésként ellen. Ezenkívül leghathatós és legerősebb szer hosszúra és kimerítő betegségek ellen. Eredeti hor-gonykupakkal, pecsét- és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 frt 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Valódi minőségben a következő raktárakban kapható: Kolozsvárt való-di mindégben egyedül kapható: ENGEL J. és VALENTINI A gyógyszerészeknél. Aradon: Tómes A. és társa fűszerkereskedésben. Barótban: Lebitaky M. gyógyszerésznél. Bézterczén: Kerp F. né. Szászvároson: Reckert C. gyógyszerésznél, Gyula-telehrátr: Brühl F. gyógyszer. Csikszarodán: Leicht F. keresk. Décsen: Krémer J. keresk. Fogarashoz: Steinburg J. gyógyszer. Hátszegon: Máté B. gyógyszerésznél. Szabonban: Reissenberger F. A. és Albrecht A.-nál. Kádikvársárhelyt: Fejér L. keresk. kedőnél. Brassóban: Jekelius F., Kugler Ed., Fuhrmann C., Fabich Ed. gyógyszer-szeleknél. és Márton T. és Parr testvérek kereskedésben. Maros-Ludason: Alás An-drásné. M.-Vásárhelyt: Bucher M. kereskedőnél. Medgyesen: Hienz A. gyógyszer-szeleknél. Seps-Szent-Györgyön: Csattány és társánál. Szászvároson: Czoppelt H. gyógyszerésznél. Temesvárt: Pecher J. gyógyszerésznél. Pesten: Pokorny J. és Ede-s-kuthy L. fűszerkereskedőknél.

Dr. Miller moh-nővényedve. Egy üvegtégely ára 50 kr.

Dr. Miller moh-nővényedve. Egy üvegtégely ára 50 kr.

(424) (36—104)

Bécs legnagyobb és legjobb hírű

vasbutor-gyára

Reichhard és társa

BÉCSBEN,
III. Marxergasse 17.

Ajánlja magát izléses kivitelű gyárt-mányai pontos szállítására. Képes minta-lapok kívánatra ingyen.

(16)

Lillione, ismert szó-pítószer, minden bür-tisztítatlanság eltávolí-tására szolgál.

Kapható: Kolozsvárt Valentini Ad. Edénél.

Stein János

KÖNYV- ÉS ZENEMŰ-KERESKEDÉSÉBEN KOLOZSVÁRT

k a p h a t ó:

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

CSENGERI ANTALTÓL.

Elmondott Deák Ferencznek a m. tud. akadémia által 1877. január 28-dikán tartott emlékünnepe.

Ára 1 frt.

Piros, mint a rózsza.

Regény. Angolból fordította György Aladár. Ára a két kötetnek 2 frt 70 kr.

Die Demokratie.

Von Julius Schwartz. Des ersten Bandes erste Hälfte. Ára 3 frt 90 kr.

A váltóeljárás.

A váltótörvény életbeléptetése és váltóügyekben követendő eljárás szabá-lyozása tárgyában 1876. évi November-hó 30-kán kibocsátott igazság-ügyminiszteri rendelet.

Magyarázó szöveggel és tárgymutatával ellátta Németh Péter Ára 90 kr.

Gyermekhumor.

Rajzok és jellemző vonások a gyermekvilágból. Összegejté Forgó bácsi Ára 1 frt.

Barbassu nagybátyám.

Regény. Irta Mario Uchard. Ára 1 frt 30 kr.

Molière vizjátékai.

Kiadja a Kisfaludy-társaság. VII. kötet. (A Széleburdi, fordította Paulai Ede. A Kelletlenek, fordította Kemény Károly. Scapin csinyei. A Siciliái, for-dította Puki József.) Ára 1 frt 40 kr.

Der neue Ausgleich, wie er sein soll.

Allen Patrioten und insbesondere allen seinen geehrten Parlaments-Collegen in Ungarn und Deutsch-Österreich achtungsvoll gewidmet von GUIDO von BAUSZNER. Ára 80 kr.

DIE ROTHHE HEHE.

Roman von Xavier de Montepin. Ára a 6 kötetnek 8 frt 50 kr.

DER APOSTEL PAULUS.

Sechs Vorträge gehalten von Moritz Schwalb. Dr. theol. Ára 1 frt 95 kr.

KOSMOLOGISCHE BRIEFE.

über die Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft des Weltbaues. Von Hermann J. Klein. II. verm. Auflage. Ára 3 frt.

Studien und Kritiken,

von Bruno Meyer. Ára 5 frt 20 kr.

Das Buch von der gesunden und kranken Frau,

in den ersten Stadien des ehelichen Lebens. Von Dr. Med. Ernst Kormann. Ára 1 frt 56 kr.

An einer Quelle.

Roman von Gustav Droz. A két kötet ára 3 frt.

Die Politik Oesterreichs

in der Spanischen Erbfolgefrage. Von ARNOLD GAEDEKE. A két kötet ára 10 frt 40 kr.

LA FOI ET LE DEVOIR.

Étude des verités révélées par le P. BANNACHE. Ára 2 frt 60 kr.

Die Trachten der Völker

in Bild und Schnitt. Von C. KÖHLER. Ára 9 frt 75 kr.

DIE EINHEIT DER NATURKRÄFTE.

Ein Beitrag zur Naturphilosophie von P. ANGELO SECCHI. A két kötet ára 8 frt 45 kr.

BLUMEN und INSECTEN

in ihrer Wechselbeziehung dargestellt von SIR JOHN LUBBOCK. Mit 130 Holzschnitten. Ára 2 frt 40 kr.

Az építőművészeti styl fogalma.

Irta Ney Béla. Ára 40 kr.

The illustrated London Almanack 1877.

Ára 98 kr.

CASSEL'S ILLUSTRATED ALMANAC FOR 1877.

Ára 65 kr.

ALMANACH DE L'ILLUSTRATION 1877.

Ára 80 kr.

Leipziger Illustrirter Kalender für 1877.

Jahrbuch der Ereignisse, Bestrebungen und Fortschritte im Völkerleben etc. 32. Jahrgang. Ára füzve 2 frt 66 kr, kötve 3 frt 30 kr.

Promenades autour de mon jardin.

Conférences aux dames du monde pr Mgr. LANDRIOT. Ára 2 frt 28 kr.

Briefe von Johann Philipp Freiherrn von Wessenberg aus den Jahren 1848—1858 an Legationsrath Isfordink-Kostnitz. A két kötet ára 7 frt 80 kr.

Porzó tárcza-levelei.

Rajzok a társas életből, a család köréből, utivázlatok sat. Irta Ágai Adolf. A két vaskos kötet ára 4 frt.

Ugyan csak

Stein János

könyvkereskedésébe Kolozsvárt

k a p h a t ó:

A gályarab,

vagy

A VELENCZEI RÉMES ÉJ.

Történeti regény.

Brühl G. eredetijéből fordította Ásványi Ferencz.

Velence, a költők által megénekelt szigetváros, a tengerek egykori királynője táru fel szemek előtt csodás szépsége s nagyszerűségében! A hatalmas doge fényes ünnepély követte egybekel a tengerrel, melyen a gondolatok dala, az estharangszó bűbösen hangzik el, a hold szende főnyében rezgő hullámok fölött. A leselkedő bravo töre megvillan a szűk utcában, s körlehetlenül találja a gyűlölt áldozat szívét — bájos leány-kák lépdelnek a nagyszerű téren, melynek kövei alatt Márk evangelista nyugszik. — Éj idején borzasztó jankiáltások hangzanak a doge-palota ólomfüdelei alól — és álcázás poroszok hurcsolják a boldogtalan áldozato-kat a sáhajok borzalmas keskeny hidjára, hogy letaszítsák a feketén titon-gó mélységbe!

Ott van elbeszélésünk színtere!

Már az első lapokon megjelen előttünk Marinelli Marino, a doge szerelemgyermeké, a számlázott eltaszított fia: gálya padjához vasalva — és e szép ifjú szíveható sorsa melyen megrendít bennünket. De azután bá-mulattal látjuk, mily hősi bátorsággal, csillapíthatatlan bosszuszomjjal izen hadat szigete sziklatérségekben a hatalmas és büszke Velencének, ősei váro-sának. Gyűlölete engesztelhetlen! Halált esküszik minden ellenének, kik életét megmérgezték — borzasztó carnevalt ünnepel ellenségeinek holttes-tei fölött, iszonyu véres éj borul az ünnepies díszben ékeskedő Velence utcáira s palotáira! De megmentő s szabadtól angyaloként jelen meg Marino szigetkirály, a szegények s elnyomottak előtt, kik új megváltót dícsőiték őt, ki oltalmazza az ártatlanságot, segély nyújt tömérdek kincsei-ből a szűkölködőknek, s megbíztatja a gaztetteket. És elbeszélésünk végén jótékony hatást gyakorolva jelen meg, a szerefet isteni hatalma, mely mikéni a szeliden mosolygó nap sötét viharos éj után, áldást sugározva dícsőit meg, a szemek előtt feltáruló megragadó képet, s elégtelenséggel tölti el szíveinket

E kiváló érdekességi, szindús irányú mű fejezetezimeiből következőket említjük meg:

A doge egybekelése a tengerrel. — Marino, a fattyu. — Gyűlölet és szerelem. — Az éj férfai. — A rabtárs és titka. — Doge és do-garassa. — A sáhajok hidja. — Lajos és a szép Annunziata. — Szökés a bagnoból. — A néma barát. — Santa Rocca szigetén. — A tengeri útközet. — A szigetkirály palotája. — Judácsók. — Velence ólom-fedelei alatt. — A parti rabló. — Hú a halálig. — Goro, a mór. — A csontváz a carnevalon. — A rémes éj. — A földrengés. — A megtorlás. — Halottaiból feltámadt. — A kolostorkerti virágok. — Santa Rocca elűldése. — A vizeklő apáca. — Az anya és fia, stb. stb. Minden füzet finom képpel van díszítve, melyek a regény egyes jeleneteit ábrázolják.

A „Gályarab” mű megjelen

25 kros füzetekben.

Minden megrendelő — de csak határozottan kifejezett kívánatára — már a „Gályarab” regény 10-dik füzetével a

RAJNAVOLGY NYILÁSA

pompás olaj-szinnyomatu képet kapja 1 frt 60 kr. csekély áron, szé-les, ezírázatos arany keretben, teljesen készen, úgy hogy azonnal falra függeszthető.

Végül pedig a „Gályarab” befejező füzetével — de szintén határozott kívánatra —

TIROLI FALU A TAUFERER VÖLGYBEN

pompás olaj-szinnyomatu kép adatik 1 frt 60 kr. csekély pótfize-tésért, szintén széles, ezírázatos aranykeretben teljesen készen.

Ezenkívül, különös kedvezményül szabad tetszésére bízzuk a t. meg-rendelőknél, hogy a fűtebb nevezett két kép helyett vagy a

SZARVASVADÁSZAT

és

A MEGLEPETÉS

czimű két képet, vagy a

KRISZTUS A TÖVISKORONÁVAL

és

FÁJDALMAS SZÜZ MÁRIA

czimű két képet választhatják ugyanazon áron, melyek jeles festészek eredetiei után teljesen sikerült műrekek.

A képek Kolozsvárt az illető szelvények átadása mellett, 2 frtért. darabja átvethetők; vidéki megrendelők bérmentetlenül kapják.

Előleges fizetések nem történnek; ellenben a kézbe-sítéskor, minden füzet megfizetendő.

Ezekon kívül több ígéretet tenni senki sincs feljogosítva.

Pénzküldeményeknél a könyv árán felül még, 10 kr. mellékendő a fuvarlevél és csomagolásért.

(16)

CSAPÓ SÁNDOR

NAGY BAZÁRJA KOLOZSVÁRT.

A farsangi idényre érkeztek nagy minőségben francia legyezők, legyezőhorgok, álarczok, Cottillion jelvények, valódi angol és francia illatszerek.

Nagy választékban vannak férfi-ingek, kézelők, gallérok, selyem nyakkendők, kesztyűk.

Továbbá legújabb divatu selyem, posztó és Chapeau-Klak, férfi- és gyermek kalapok.

Legdúsabb választék, női-, férfi- és gyermek bőr-, posztó- és brünell-czipőkbe.

Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.